

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ-4101-10-09/2012
P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/137 „Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych”	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie	
Kontroler	Bogumiła Mędrzak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82824 z dnia 30.08.2012 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]	
Jednostka kontrolowana	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony im. Marii Skłodowskiej Curie, 71-455 Szczecin, ul. Arkońska 4, zwany dalej „Szpitalem”	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Pietrzak, Dyrektor Szpitala	[Dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ działalność Szpitala w zakresie realizacji przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. ²	
Uzasadnienie oceny ogólnej	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.	

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Oznakowanie obiektów i terenu Szpitala

Opis stanu faktycznego	Ogłędziny wejść i bram wjazdowych, wybranych budynków i pomieszczeń na terenie Szpitala wykazały, że stosownie do przepisów art. 5 ust. 1a ustawy antynikotynowej Dyrektor Szpitala umieścił w widocznych miejscach oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na terenie i w obiektach Szpitala. [Dowód: akta kontroli str. 4-18]	
	Szpital nie posiadał środków pasażerskiego transportu publicznego. [Dowód: akta kontroli str. 4-5, 38]	
Ustalone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.	
	2. Spełnianie wymogów ustawowych przez palarnie wyznaczone na terenie obiektów jednostki	
Opis stanu faktycznego	Na terenie obiektów Szpitala nie zostały wyznaczone palarnie wyrobów tytoniowych. [Dowód: akta kontroli str. 4-5]	

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm., (zwanej dalej ustawą antynikotynową).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Przestrzeganie zakazu palenia na terenie jednostki

Opis stanu
faktycznego

Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy antynikotynowej na terenie Szpitala, tj. w poddanych oględzinom pomieszczeniach budynków Dyrekcji Szpitala i Zakładu Radiologii i Diagnostyki Obrazowej przestrzegany był zakaz palenia tytoniu oraz wyrobów tytoniowych. [Dowód: akta kontroli str. 4-5]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Przestrzeganie zakazu sprzedaży wyrobów tytoniowych na terenie jednostki

Opis stanu
faktycznego

Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy antynikotynowej na terenie Szpitala, w tym w objętym oględzinami obiekcie sprzedaży detalicznej, przestrzegany był zakaz sprzedaży tytoniu oraz wyrobów tytoniowych.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

Podmiot wykonujący działalność handlową na terenie Szpitala został zobowiązany w umowie dzierżawy z 26 sierpnia 2011 r. do przestrzegania przepisów obowiązujących na terenie Szpitala oraz innych bezwzględnie obowiązujących przepisów.

[Dowód: akta kontroli str. 31-34]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w jednostce

Opis stanu
faktycznego

Zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie całego Szpitala został wprowadzony §1 zarządzenia Dyrektora Szpitala nr 112/2009 z 9 lipca 2009 r. w sprawie zakazu palenia na terenie Szpitala.

W § 7 pkt 7 zarządzenia nr 100/2009 z 16 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu pracy określono, że pracownik jest zobowiązany przestrzegać zaleceń pracodawcy odnośnie palenia tytoniu na terenie zakładu pracy. W pkt 15 zarządzenia Nr 75/2011 Dyrektora Szpitala z 15 czerwca 2011 r. w sprawie regulaminu porządkowego Szpitala określono, że pacjent ma obowiązek przestrzegania zakazu palenia tytoniu.

W dniu 16 marca 2011 r. Dyrektor Szpitala poinformował pisemnie ordynatorów oddziałów i kierowników jednostek o pouczeniu pracowników o zakazie palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie całego Szpitala oraz polecił personelowi medycznemu informowanie pacjentów i osób odwiedzających o przestrzeganiu tego zakazu.

W regulaminie pracy określono m.in., że za nieprzestrzeganie przez pracownika organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych pracodawca może stosować kary: upomnienia i nagany oraz karę pieniężną. Postanowienia regulaminu pracy określały sposób postępowania w sprawie zastosowania kar i zasady składania przez pracownika sprzeciwu wobec zastosowanych wobec niego kar.

W pkt. 15.5. regulaminu porządkowego (Prawa i obowiązki pacjenta) określono, że w przypadku rażącego naruszenia regulaminu porządkowego, pacjent może być dyscyplinarnie wypisany przed planowanym zakończeniem, pod warunkiem,

że nie zachodzi obawa, iż zaprzestanie leczenia szpitalnego może stanowić zagrożenie dla jego życia lub zdrowia.

[Dowód: akta kontroli str. 22-30]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

6. Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej

W okresie objętym kontrolą do Szpitala nie wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej lub kwestii z nią związanych.

[Dowód.: akta kontroli str. 21]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej

Opis stanu
faktycznego

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Szpitala stwierdził, że głównym problem w realizacji przepisów ustawy antynikotynowej jest wyegzekwowanie w praktyce obowiązującego na terenie Szpitala zakazu palenia wyrobów tytoniowych w odniesieniu do pacjentów i osób odwiedzających. Dyrektor, jako zarządca terenu (ok. 10 ha, ponad 30 obiektów budowlanych), w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania przez pacjentów oraz osoby odwiedzające zakazu palenia pozbawiony jest narzędzi prawnych umożliwiających natychmiastowe i bezpośrednie nałożenie sankcji za ten czyn. Służby porządkowe Szpitala nie mają uprawnień do legitymowania osób łamiących zakaz palenia, nie mogą ich również zmusić do poczekania na przyjazd policji czy straży miejskiej. Pozostaje również kwestia udowodnienia złamania zakazu. W odniesieniu do pacjentów, zakres możliwych do zastosowania przez Szpital sankcji jest dość ograniczony – oczywiście możliwe jest nawet wypisanie pacjenta ze Szpitala, ale wykonalne jest to tylko w sytuacji, gdy nie spowoduje zagrożenia zdrowia lub życia, co w praktyce oznacza że w przypadku pacjentów hospitalizowanych jest to praktycznie sankcja martwa. Obecnie w przypadku łamania zakazu palenia stosowane są pouczenia, nakazy opuszczenia terenu Szpitala. Nie zapewnia to jednak bezwzględnego wyegzekwowania zapisów ustawowych.

[Dowód: akta kontroli str. 35-37]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

8. Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej

W badanym okresie w Szpitalu nie było przeprowadzanych kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej przez zewnętrzne organy kontroli, rewizji i inspekcji oraz nie przeprowadzono w ww. zakresie kontroli wewnętrznych oraz audytu.

[Dowód: akta kontroli str. 19-20]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena przestrzegania zakazu palenia w obiektach

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szpitala w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach Szpitala objętych oględzinami i realizacji niektórych obowiązków z tym związanych.

Ocena częściowa

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, w zakresie kontrolowanej działalności nie wnosi uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Dyrektora Szpitala, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 3 października 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Bogumiła Mędrzak
Specjalista kontroli państwowej